

Bruxelles, 8 martie 2018
(OR. en)

6570/18

SOC 100
EMPL 77
ECOFIN 180
EDUC 79

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Consiliul
Nr. doc. ant.:	6427/18
Subiect:	Proiect de concluzii ale Consiliului privind analiza anuală a creșterii pentru 2018 și raportul comun privind ocuparea forței de muncă

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor proiectul de concluzii ale Consiliului pe tema sus-menționată, elaborat în comun de Comitetul pentru ocuparea forței de muncă și de Comitetul pentru protecție socială. În lumina discuțiilor purtate la reuniunea Comitetului Reprezentanților Permanenți (partea I) din 2 martie 2018, s-au făcut două adăugiri la paginile 6 și 7, marcate cu **caractere aldine** pentru a le deosebi de textul anterior (documentul 6427/18).

Președinția recomandă Consiliului să adopte aceste concluzii, astfel cum figurează în anexă, cu ocazia reuniunii Consiliului EPSCO din 15 martie 2018.

Analiza anuală a creșterii pentru 2018 și raportul comun privind ocuparea forței de muncă

Proiect de concluzii ale Consiliului

REMARCÂND CĂ

1. Situația ocupării forței de muncă și situația socială continuă să se îmbunătățească constant, deși se înregistrează încă diferențe considerabile la nivelul statelor membre și între acestea.
2. În UE, rata șomajului în noiembrie 2017 era de 7,3 % (și de 8,7 % în zona euro). Rata de ocupare a forței de muncă a depășit cu 2,1 % vârful maxim înregistrat înainte de criză în al treilea trimestru al anului 2017, iar șomajul în rândul tinerilor și șomajul de lungă durată continuă să scadă. Cu toate acestea, primul tip de șomaj se menține la 16,7 %, iar cel din urmă reprezintă aproape jumătate din rata totală a șomajului în unele state membre. Ambele rămân o provocare importantă în multe state membre.
3. Obiectivul Strategiei Europa 2020 de atingere a unei rate de angajare de 75 % pentru femei și bărbați este pe cale de a fi atins, deși mai multe state membre vor trebui să facă progrese considerabile pentru a-și realiza obiectivele naționale. Va trebui îmbunătățită mai ales participarea femeilor pe piața muncii. Diferențele de gen în ceea ce privește încadrarea în muncă au rămas aceleași: deși situația variază mult de la un stat membru la altul, rata de ocupare a forței de muncă pentru femei la nivelul UE în al doilea trimestru al anului 2017 a fost de 66,4 %, față de 78 % pentru bărbați.
4. Venitul disponibil al gospodăriilor a continuat să crească și a atins în prezent vârful maxim înregistrat în 2009 pentru UE, în principal ca urmare a intensificării ritmului creării de locuri de muncă și, într-o mai mică măsură, ca urmare a creșterilor salariale. Cu toate acestea, venitul disponibil al gospodăriilor rămâne sub nivelurile anterioare crizei în mai multe state membre. Proporția persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială a continuat să scadă, ajungând în prezent la nivelul din 2008. Acest lucru se datorează în principal unei reduceri semnificative a ratei deprivării materiale severe și a ponderii populației care trăiește în gospodării în care (aproape) nimeni nu are un loc de muncă.

5. În pofida acestei tendințe pozitive, numărul total al persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială se menține la un nivel foarte ridicat: 118 milioane de persoane, adică 23,5 % din totalul populației în 2016 (22,5 % pentru bărbați și 24,4 % pentru femei). Acest lucru sugerează că UE este foarte departe de a atinge obiectivul Strategiei Europa 2020 de a reduce cu cel puțin 20 de milioane numărul de persoane expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială.
6. Se înregistrează o agravare continuă a nivelului sărăciei și a persistenței acesteia într-o serie de state membre și există semnale care indică compromiterea caracterului adecvat al prestațiilor sociale, astfel cum reiese din creșterea riscului de sărăcie pentru persoanele care trăiesc în gospodării în care nimeni sau aproape nimeni nu are un loc de muncă. Persistența unor inegalități relativ puternice în materie de venituri, adesea legate de inegalitatea accesului la educație, formare și protecție socială, și care reflectă rezultatele slabe de pe piața muncii, ridică semne de întrebare serioase în ceea ce privește incluziunea socială și creșterea economică sustenabilă. Copiii rămân deosebit de vulnerabili, întrucât peste 25 de milioane dintre aceștia, adică 26,4 %, erau expuși riscului de sărăcie sau de excluziune socială în 2016.
7. Ocuparea forței de muncă și chestiunile sociale au câștigat tot mai multă importanță în ciclurile recente ale semestrului. Recenta proclamare a Pilonului european al drepturilor sociale a subliniat și mai mult importanța dimensiunii sociale a UE. Scopul pilonului este de a servi drept ghid pentru obținerea unor rezultate eficiente în plan social și al ocupării forței de muncă atunci când sunt abordate provocările curente și viitoare, care să vizeze direct satisfacerea necesităților esențiale ale oamenilor, și pentru asigurarea unei mai bune activări și aplicări a drepturilor sociale. Pilonul servește drept busolă pentru o abordare comună în ceea ce privește protecția și dezvoltarea drepturilor sociale și promovarea unei convergențe sociale ascendente.

SUBLINIIND CĂ

8. Creșterea economică persistentă a condus la o îmbunătățire suplimentară a situației pieței muncii. Ritmul creării de locuri de muncă continuă să fie susținut. Cu toate acestea, nu este loc de automulțumire și ar trebui urmărită în continuare convergența ascendentă a ocupării forței de muncă și a rezultatelor sociale. În consecință, continuitatea priorităților în materie de politici semnalată în analiza anuală a creșterii este binevenită, în special accentul pus pe ocuparea forței de muncă și pe aspectele sociale, precum și pe triumghiul etic format din stimularea investițiilor, continuarea reformelor structurale și asigurarea unor politici fiscale responsabile.

9. Numărul de ore lucrate per angajat a crescut într-un ritm mult mai lent decât rata de ocupare a forței de muncă. Munca cu fracțiuni de normă involuntară și munca temporară rămân răspândite. Segmentarea pieței muncii rămâne foarte problematică în mai multe state membre, deși se constată o mare eterogenitate a naturii acesteia. Creșterea salarială rămâne scăzută și persistă, în grad considerabil, sărăcia persoanelor încadrate în muncă. Prin urmare, este importantă o axare pe calitatea, precum și pe amploarea ocupării forței de muncă, cu combaterea sărăciei persoanelor încadrate în muncă.
10. Sfera în continuă schimbare a muncii necesită politici moderne în materie de învățământ și de competențe, motiv pentru care accentul puternic pus pe acest aspect atât în analiza anuală a creșterii (AAC), cât și în recomandările specifice fiecărei țări pentru 2017 este foarte binevenit. Provocările specifice cu care se confruntă UE includ corelația puternică dintre rezultatele la învățământ și mediul socio-economic sau contextul de migrație din care provine persoana, slaba participare la activitățile de învățare pe tot parcursul vieții, necorelarea competențelor și, în unele cazuri, lipsa totală a unei forțe de muncă cu calificări adecvate. Apariția unor noi forme de muncă și numărul tot mai mare de tranziții de la o carieră la alta pot, de asemenea, să facă necesară modernizarea continuă a sistemelor de protecție socială, astfel încât toți lucrătorii, indiferent de statutul lor de angajat, să fie protejați și să poată valorifica pe deplin noile oportunități, cum ar fi cele legate de digitalizare și de economia socială și economia verde.
11. Femeile reprezintă un potențial neexploatat considerabil pentru piața muncii; participarea lor pe această piață ar trebui sprijinită prin politici moderne, care să vizeze echilibrul dintre viața profesională și cea privată atât pentru femei, cât și pentru bărbați, inclusiv accesul la servicii de calitate și abordabile ca preț de îngrijire a copiilor și la programe flexibile de muncă, eliminând, acolo unde este cazul, măsurile fiscale de descurajare pentru a doua persoană care contribuie la venitul familiei și reducând diferențele de remunerare dintre femei și bărbați.
12. Unele grupuri sunt în continuare insuficient integrate pe piața muncii, ceea ce constituie o piedică în calea creșterii viitoare a ratei de ocupare a forței de muncă. Există provocări deosebite legate de participarea pe piața muncii a tinerilor, a resortisanților țărilor terțe care se află în situație de ședere legală, a lucrătorilor mai în vârstă, a șomerilor pe termen lung, precum și a persoanelor dezavantajate din motive multiple, a persoanelor cu handicap și a lucrătorilor slab calificați. Nevoile specifice ale acestor grupuri, după caz, ar trebui abordate în cadrul politicilor generale sociale și vizând piața muncii. O abordare echilibrată în ceea ce privește protecția socială și politicile active în domeniul pieței muncii trebuie să joace un rol important în soluționarea acestei probleme.

13. Investițiile sociale și abordările preventive sunt esențiale pentru a consolida capacitățile tuturor cetățenilor de a participa activ la societate și la economie, asigurând astfel rezultate sociale mai bune și promovând reziliența economică și productivitatea. O protecție socială eficientă și eficientă contribuie la incluziunea socială și la garantarea standardelor de viață și previne sărăcia și inegalitățile. În cazul persoanelor în vârstă de muncă excluse de pe piața muncii și apte de muncă ar trebui îmbinat un sprijin adecvat pentru venit cu servicii sociale de calitate și cu sprijin pentru reintegrarea pe piața muncii, inclusiv politici active și adaptate în domeniul pieței muncii. În cazul celor care nu sunt apti de muncă ar trebui să se acorde un sprijin adecvat pentru incluziunea socială. Sprijinirea participării părinților la piața muncii ar trebui să fie cuplată cu politici de promovare a unor metode moderne de asigurare a echilibrului dintre viața profesională și cea privată și a accesului la servicii de îngrijire a copiilor. Ar trebui aplicate abordări preventive și de intervenție timpurie pentru a reduce procentul copiilor expuși riscului de sărăcie și de excluziune socială și pentru a pune capăt ciclului sărăciei de la o generație la alta.
14. Schimbările demografice vor continua să reprezinte provocări majore care trebuie abordate. Va trebui garantată adecvarea pensiilor, asigurându-se totodată sustenabilitatea sistemelor de pensii. Creșterea recentă a vârstei de pensionare și disponibilitatea unor formule de lucru mai flexibile au contribuit la creșterea participării pe piața muncii a lucrătorilor mai în vârstă, dar mai sunt încă multe de făcut. Pensiile suplimentare și alte planuri de economisire pentru pensie ar putea juca, de asemenea, un rol pozitiv în unele state membre. Aceste măsuri vor trebui însoțite de măsuri adiționale precum politici de asigurare a echilibrului dintre viața profesională și cea privată, modernizarea mediilor de lucru, garantându-se totodată condiții de muncă de calitate, o mai bună conștientizare în rândul angajatorilor și formule mai flexibile de tranziție către pensionare. Reformele din domeniul îngrijirii pe termen lung ar trebui să vizeze asigurarea sustenabilității și a accesului la îngrijire pe termen lung adecvată, abordabilă și de calitate. Accesul la servicii medicale preventive și curative de calitate și abordabile este, de asemenea, esențial pentru promovarea unui stil de viață sănătos și activ în rândul populației și pentru prosperitatea economică. Ar trebui pus accentul pe difuzarea de informații pentru a încuraja accesul adecvat și echitabil la îngrijirea medicală.
15. Un dialog social eficient, care să țină seama de circumstanțele și de practicile naționale, este esențial pentru creșterea răspunderii comune în procesul de elaborare a politicilor. Partenerii sociali și societatea civilă ar trebui să fie implicați în timp util și într-un mod judicios în procesul semestrului european.

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE INVITĂ

STATELE MEMBRE:

- să reflecte în programele lor naționale de reformă prioritățile analizei anuale a creșterii și ale raportului comun privind ocuparea forței de muncă și să pună în aplicare Pilonul european al drepturilor sociale, la nivelul Uniunii și al statelor membre, acordând atenția cuvenită competențelor lor respective;
- să pună în aplicare recomandările specifice fiecărei țări pentru 2017;
- să-și intensifice eforturile pentru a atinge obiectivele Strategiei Europa 2020;
- să recurgă la tabloul de bord social, **folosit în raportul comun privind ocuparea forței de muncă pentru 2018 și care va fi perfecționat în continuare**, la raportul de monitorizare a rezultatelor privind ocuparea forței de muncă și la monitorul performanței în materie de protecție socială pentru a□și orienta eforturile de convergență, după caz.

COMISIA:

- să acorde aceeași prioritate aspectelor sociale și de ocupare a forței de muncă în cadrul semestrului european;
- să asigure că aspectele sociale și de ocupare a forței de muncă și impactul acestora sunt luate în considerare în mod corespunzător în evaluarea politicilor statelor membre;
- să urmărească un dialog activ cu statele membre în ceea ce privește setul de indicatori al tabloului de bord social, cu respectarea deplină a repartizării competențelor.

EMCO ȘI CPS:

- să colaboreze îndeaproape cu Comisia Europeană cu privire la punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale într-un cadru pe termen lung pentru acțiuni la nivelul UE în conformitate cu Proclamația privind pilonul și în concordanță cu concluziile Consiliului European din 14 decembrie 2017;

- să-și continue activitățile de supraveghere multilaterală și tematică și de analiză comparativă și activitățile de monitorizare a situației sociale și a pieței muncii din statele membre, prin intermediul tabloului de bord social, **folosit în raportul comun privind ocuparea forței de muncă pentru 2018 și care va fi perfecționat în continuare**, al raportului de monitorizare a rezultatelor privind ocuparea forței de muncă și al monitorului performanței în materie de protecție socială, pentru a-i prezenta Consiliului o bază de date concrete în perspectiva discuțiilor din cadrul procesului semestrului european;
 - să colaboreze în continuare cu Comisia în ceea ce privește perfecționarea tabloului de bord social, în special în domeniul piețelor dinamice ale muncii și al condițiilor de muncă echitabile, în perspectiva adoptării raportului comun privind ocuparea forței de muncă pentru 2019;
 - să colaboreze îndeaproape cu alte părți și comitete consultative, îndeosebi cu Comitetul economic și financiar, Comitetul pentru politică economică, Comitetul pentru educație, Grupul de lucru la nivel înalt pentru sănătate publică, precum și cu rețeaua europeană a serviciilor publice de ocupare a forței de muncă, asigurând astfel o reprezentare echilibrată a aspectelor economice, sociale și privind ocuparea forței de muncă în cadrul semestrului european;
 - să continue să colaboreze îndeaproape cu partenerii sociali europeni pentru a promova un dialog social eficace, atât la nivelul UE, cât și la nivel național.
-